

ที่ กษ ๐๓๐๓/ ๕๓๗๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๗

สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานบุรีรัมย์ เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๓ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑
๒. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานบุรีรัมย์
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๓ ฉบับ
พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้าย
กฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้ น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต
สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๓ กรกฎาคม
๒๕๕๑ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยสวาย เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตาเขียว เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำลำตะโค่ง เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(๑) เรื่องเดิม

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(๒) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง

๒.๒ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๓) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

(๔) สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อออกกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้วจะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

๔.๒ การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๒

๔.๓ ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์มีดังนี้

- อ่างเก็บน้ำห้วยสวาย ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ ๑๓.๕๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีสำนักงานประปาอำเภอกะสัง ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๘๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๕.๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๖,๖๓๕ ไร่

- อ่างเก็บน้ำห้วยตาเขียว ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ ๑.๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีประปาหมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลบึงเจริญ ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๑,๑๐๐ ไร่

- อ่างเก็บน้ำลำตะโค่ง ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากับ ๗.๕๓๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีสำนักงานประปาอำเภอสตึก ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑.๙๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และมีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ ๒๔.๓๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง ๓ แห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๕) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(๖) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(๗) ในกรณีที่มิมีกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

/ (๘) ค่าใช้จ่าย ...

(๘) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณ
จากทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(๙) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้
ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน ๓ ฉบับ คือ

๑. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยสวาย เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลสองชั้น อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์)

๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยตาเขียว เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์)

๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำลำตะโค่ง เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (ในท้องที่ตำบลนิคม อำเภอสตึก และตำบลหัวฝาย
อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการชลประทานบุรีรัมย์ เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน จำนวน ๓ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการ
และเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๐๐ ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๒๖๒๖